

2017-03-10

Barn- och ungdomsnämnden

Dnr Bun: 2017/124

Likabehandlingsarbete årlig rapport**Förslag till beslut**

Barn- och ungdomsförvaltningens förslag

- 1 Barn- och ungdomsnämnden godkänner rapporten

Ärendet i korthet

Den årliga rapporten om likabehandling är en del av barn- och ungdomsförvaltningens systematiska kvalitetsarbete och syftar till att belysa förskolors och grundskolors arbete med likabehandling.

I rapporten redogörs för det arbete som pågått inom kommunens likabehandlingsnätverk, vilka tankar man har inom dessa för det fortsatta arbetet. I rapporten redovisas de fall av upplevda kränkningar som enheterna rapporterat under 2016 till kommunen. I de verksamheter där utbildning i incidentrapporteringssystemet Lisa har genomförts märks nu en ökning av rapporterade händelser.

Likabehandlingsnätverket för skola har under innevarande år arbetat med elevernas upplevelser av trygghet på skolornas toaletter, omklädningsrum och duschutrymmen. Nätverket för förskola har fått fortbildning i lågaffektivt bemötande samt utbildning i Lisa-systemet

I rapporten ges en beskrivning av de skolinspektionsärenden som inkommit till kommunen samt nationell statistik av antalet anmälningar under året. I Järfälla har antalet anmälningar fördubblats under 2016 och det är främst anmälningar om kränkande behandling som inkommit. Det är ett viktigt fokusområde för 2017 att undersöka vad detta kan bero på samt att ta fram strategier för hur kränkande behandling i ännu högre utsträckning kan motverkas.

Handlingar

- 1 Barn- och ungdomsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2017-03-10
- 2 Årlig rapport likabehandlingsarbete, Dnr: Bun 2017/124

Bakgrund

Förskolan och skolan har i uppdrag att förmedla både kunskaper och värden. I arbetet med värdegrunden ingår likabehandlingsarbetet, det vill säga arbetet med att skapa

en trygg förskola och skola, fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Enligt Diskrimineringslagen (2008:567) och Skollagen (SFS 2010:800) är förskolor och skolor skyldiga att arbeta aktivt och målinriktat för att förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling – det är nolltolerans som råder. Därför ska verksamheterna varje år utarbeta en Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen) och en plan mot kränkande behandling (enligt 6 kap. 8 § skollagen). Barn- och elevkonsulenten har i uppdrag att på olika sätt vara ett stöd för verksamheterna i deras arbete kring likabehandling och motverkande av kränkningar och annat som följer av bestämmelser inom området.

Sammanfattning och analys

I årets rapport presenteras bland annat hur arbetet fortskridit i kommunens likabehandlingsnätverk för förskola och grundskola samt hur många inrapporterade fall av kränkande behandling enheterna skickat till huvudmannen. Sammanlagt för år 2016 har 341 händelser om kränkande behandling rapporterats till huvudmannen. Detta är enligt kommunens arbetsmiljö- och fastighetssamordnare en ökning i jämförelse med föregående år och troligen delvis ett resultat av den utbildningsinsats i incidentrapporteringsystemet Lisa som togs fram som strategi för att öka kunskapen om att sådana händelser anmäls enligt skollagen, 6 kap 10§. Detta arbete behöver fortsätta och samtidigt bör uppföljning av rapporterade händelser ske i högre utsträckning, både inom verksamheterna och från huvudmannens sida. Detta kan både utgöra en framgångsfaktor för den enskilda eleven och samtidigt ge stöd till skolledningens arbete.

Rutinerna för rapportering av kränkande behandling via incidentrapporteringsystemet Lisa har uppdaterats och gäller nu också för förskola, pedagogisk omsorg samt fritidshem och fritidsklubb.

Övrigt fokusområde för likabehandlingssamordnarna i skola har varit ökad trygghet på skoltoaletterna och i dusch- och/omklädningsrummen.

Den lokala statistiken för Järfälla kommun visar att antalet anmälningar till Skolinspektionen har dubblats jämfört med föregående år. Under 2016 inkom 24 anmälningar, varav 17 gällde kränkande behandling. Även den nationella statistiken för detta har ökat, dock inte i samma utsträckning. För Järfällas del är det för tidigt att säga om detta är en tillfällig- eller ihållande utveckling. Oavsett vilket är tydligt att:

- anmälningarna i huvudsak har riktats mot några enskilda skolor i kommunen,
- anmälningarna främst har gällt kränkande behandling, men också bristande stöd.
- anmälningar mot personal har ökat.

Det är viktigt att på nära håll följa upp punkterna ovan, att samtala med de skolor som berörs i högst utsträckning, samt att utarbeta strategier för hur verksamheterna kan motverka kränkande behandling.

Barnkonsekvensanalys

Likabehandlingsarbete/arbete mot kränkningar handlar om att tillvarata barns och elevers mänskliga rättigheter och om att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter. Utgångspunkten är att skapa verksamheter fria från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling då trygghet är en förutsättning för barns och elevers utveckling och lärande.

Slutsatser

För att motverka och förebygga kränkande behandling bör verksamheterna i högre utsträckning ta hjälp av Lisa-systemets statistik för analys.

Det ökade antalet anmälningar till Skolinspektionen och Barn- och elevombudet behöver bevakas och analyseras närmare av huvudmanen.

Barn- och ungdomsförvaltningen föreslår att barn- och ungdomsnämnden godkänner rapporten.

Minna Avrin
Barn- och ungdomsdirektör

Tove Briell
Barn- och elevkonsulent

Expedieras

Kommunala och fristående för- och grundskolor